

CENY OGŁOSZEŃ.

Przed tekstem L. 1. 1-ma strona 40 gr.
za w. m-in i tam. str. 5 tam. w tekście
10 gr. nekrologi 20 gr. z wyz. 15 gr.
strona 10 tamów, drobne 12 gr. za wy-
raz, dla poszukujących pracy 10 gr.
najmniejsza ogłoszenie 120 gr. dla
czł. 1 zł. Ogłoszenia dwukolorowe
o 50 proc. drożej; ogłoszenia zapraczo-
ne i trójkolorowe o 100 proc. drożej.
Za termin druku i treść ogłoszeń
administracja nie odpowiada. P. K. O.
Nr. 55003

PRACA NA CAŁY TYDZIEŃ. Plenarne posiedzenie sejmiku w poniedziałek.

Wniosek opozycji w sprawie wyborów.

Warszawa, 8.12 W poniedziałek o godzinie 4 popołudniu odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmu. Na porządku dziennym

czytanie projektów. Jest ich 10 z czego połowa dotyczy kredytów dodatkowych. Inne dotyczą Funduszu Reformy Rolnej, znakowania towarów polskich itd.

Budżet oświaty został odroczone na okres poświąteczny. Jak się dowiadujemy, Stronnictwo Ludowe zapowiada wniesienie na najbliższe posiedzenie, sejmiku wniosków w sprawie wyborów gromadzkich i samorządowych.

Dziś poświęcenie portu gdyńskiego Zjazd ministrów.

Warszawa, 8. 12. Uroczystość poświęcenia portu gdyńskiego nadawana będzie przez radio o godzinie 10,20 m. in. nadane będą przemówienia p. ministra przemysłu i handlu Zarzyckiego i

przewodniczącego Ligi Morskiej i Kolonijalnej generała Orlicz-Dreszera.

W uroczystości wezmą udział: Minister przemysłu i handlu, Zarzycki, minister Beck, minister Nakonecznikow-Kukowski, minister Kaliński oraz podsekretarze stanu: Lechnicki, Czapski, Kozłowski, dyrektor BGK, gen. Górecki, dyrektor departamentu morskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Możliwe jest i inni.

Poświęcenia dokona ks. biskup Okoniewski, który również celebrować będzie Mszę św. o godzinie 11.45.

Łącznie z uroczystością poświęcenia portu gdyńskiego, odbędzie się również odsłonięcie tablicy pamiątkowej, poświęconej

Stefanowi Żeromskiemu w domu przy ulicy świętojańskiej, — Nr. 26 gdzie Żeromski jakiś czas mieszkał.

Tablica pamiątkowa ufundowana została przez Morski oddział Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich, przy wydatnej współpracy Dyrekcji Stoczni Gdyńskiej.

Trumna zamiast łóżka. Dziwactwa właściciela kamienicy.

Paryż, 8.12 — W miejscowości Resdin koło Boulogne sur Mer zmarł pewien właściciel nieruchomości w wieku lat 63.

Człowiek ten od przeszło 30 lat spał w trumnie, w której też umarł.

Trumna była jednak tak wielkich rozmiarów, że nie mogła pomieścić się w zwykłym grobie.

Rodzina zmarłego zamówiła mniejszą trumnę, która była zupełnie podobna do poprzedniej, odznaczającej się pięknym wykonaniem.

Nominacje i zwolnienia Zarządzenia ministra sprawiedliwości.

Warszawa, 8.12. Minister sprawiedliwości mianował prokuratora Sądu Okręgowego w Kaliszu Stefana Kuczyńskiego notariuszem przy tymże sądzie emerytowanego wiceprokuratora Zygmunta Maciuszewskiego, pisarzem historycznym w Otwocku, emerytowanego

go podprokuratora w Płocku notariuszem w Brześciu.

Pomiędzy zwolnionymi notariuszami znajduje się także Aleksander Smoliński, notariusz przy wydziale hipotecznym Sądu Grodzkiego w Łodzi.

Groźny pożar huty szklanej. 1460 robotników straciło pracę

Równe, 8 grudnia. Wybuchł pożar w hucie szklanej „Vitrum” w Rokietnie, pow. sarnieńskiego. Spowodował go działy i niemożności zorganizowania akcji ratunkowej, pożar prawie doszczętnie

bryki. Straty wynoszą 20 tys. zł. Dochodzenia pierwszostkowe wykazały, że przyczyną pożaru była wadliwa budowa pieca do ogrzewania.

Fabryka nie była ubezpieczona.

zniszczył całą fabrykę, wyrządzając olbrzymie straty, sięgające setek tysięcy złotych.

Huta zatrudniała ogółem 1460 robotników z czego 460 przy wyrobie szkła, zaś 1000 przy zwózce drzewa do huty. Ludzie ci znaleźli się bez pracy i powiększa

zastępy bezrobotnych.

„Huta „Vitrum” była ubezpieczona w Tow. Ubezpieczeń „Port” w Warszawie. Wraz z budynkami fabrycznymi huta spłonęła również nowobudująca się elektrownia. Pożar huty „Vitrum” jest jednym z największych pożarów, jakie wydarzyły się w ostatnich czasach na kresach.

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Wybory uzupełniające w Hiszpanii.

Zajęcie na ulicy w Madrycie podczas wyborów uzupełniających.

PROJEKT REFORMY LIGI. Zdementowana pogłoska

GENEWA, 8.12 — W prasie włoskiej ukazała się wiadomość, jakoby sekretarz generalny Ligi Avenol opracował projekt reformy Ligi. Sekretariat generalny wiadomością tę kategorycznie dementuje.

Sekretarz generalny wogóle się tym problemem nie zajmuje i nie może się nim zajmować, dopóki nie zostaną przedłożone przez jakiś rząd konkretne propozycje poprawek do paktu Ligi.

Przebieg rozpraw o podpalenie Reichstagu utrwalono na 7 tysiącach płyt gramofonowych.

BERLIN, 8.12 — W związku z zamknięciem postępowania dowodowego w procesie o pod-

palenie Reichstagu, prasa ogłasza szereg interesujących cyfr dotyczących rozmiarów procesu.

Dotychczas trybunał odbył 52 rozprawy. Na rozprawach przesłuchano 250 świadków, przybyłych z Niemiec, Rosji, Bułgarii i Francji. Przebieg rozpraw utrwalono na 7 tysiącach płyt gramofonowych. Protokoły stenograficzne obrad obejmują około

10.000 stron pisma maszynowego. Płyty przechowywane będą w archiwum państwowym.

Według przewidzianego planu prokuratorzy wygłoszą swe mowy w środę przyszłego tygodnia. W czwartek zabiorą głos obrońcy van der Lubbe, dr. Seifert i Bułgarów dr. Teichert. Obrońca Torglera dr. Sack przemawiać będzie w piątek. Sobota zarezerwowana będzie dla ostatniego słowa oskarżonych.

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Ocalał jedynie młyn stojący obok fabryki.

Czy jesteście członkami L. O. P.?

W tym samym dniu wybuchł pożar w fabryce sukna w Maszewicach pow. sarnieńskiego. Fabryka

spłonęła doszczętnie.

Niedobrana para.

60-letnia niegdyś światowej sławy śpiewaczka Luiza Tetrazzini i jej 28-letni mąż Pietro Vernaci, który wniósł przeciwko niej skargę o ubezwłasnowolnienie. Pani Tetrazzini wydała w ostatnich pięciu latach 5 milionów dolarów.

Ślub przez telefon Europa—Ameryka.

Pana Sonja Carlson wraz ze świadkami w urzędzie stanu cywilnego w Sztokholmie podczas telefonicznego zawierania ślubu z inżynierem Bertilem Cla-sonem, stojącym przy telefonie urzędu stanu cywilnego w Detroit (Stany Zjednoczone).

Pół miliona sfalszowanych dolarów

znaleziono w małym domku.

CHICAGO, 8.12. Podczas rewizji dokonanej w małym domku w okolicach Chicago wykryto całą fabrykę fałszywych pieniędzy. Policja skonfiskowała narzędzia, służące do wyrobu fałszywych monet oraz przeszło pół miliona fałszywych banknotów dolarowych. Policja wpadła na trop bandy fałszerzy po aresztowaniu dwóch podejrzaných osobników, z których jeden uznano za wspólnika słynnego Al Capone. Przy aresztowanych podczas rewizji znaleziono sfalszowane banknoty na sumę 30.000 dolarów.

Obfite śniegi w Niemczech.

Dwa śmiertelne wypadki kolejarzy.

BERLIN, 8.12. — Bezpośrednio po fali silnych mrozów spadły w Niemczech obfite śniegi. Dla oczyszczenia ulic w Berlinie musiało dodatkowo zatrudnić pół tysiąca robotników. Wskutek powstałej ślizgawicy, na stacji Suchbateri pod Kilonią wydarzyły się dwa wypadki śmiertelne, których ofiarą padł zawiadowca stacji i jeden konduktor. Konduktor spadł ze stopnia wagonu pod koła pociągu. Zawiadowcę zaś który pośliznął się, na torze przejechał pociąg towarowy. O podobnych nieszczęśliwych wypadkach donoszą również z innych miejscowości Rzeszy.

NADUŻYCIA W 26 P. P.

Kapitan i sierżant przed sądem.

LWÓW, 8.12. — Przed sądem wojskowym rozpoczął się sensacyjny proces w związku z nadużyciami, jakie zostały wykryte w 26 p. p. Na ławie oskarżonych zasiadł st. sierżant Kazimierz Pohoturecki, szef III kompanii C. K. M., oraz kpt. Marian Kokul, dowódca tej kompanii. Akt oskarżenia zarzuca sierżantowi 42 wypadki sprzeniewierzeń na sumę około 5.000 zł., oraz 45 wypadków pobicia żołnierzy. Pohoturecki nadużywał swej władzy i nie wypłacał żołnierzom jego kompanii należnych im sum za strawne. Poza tym dotkliwie poblił szeregowców za tego rodzaju przewinienia, za które należała im się kara porządkowa. Kpt. Kokulowi, obecnie pełniącemu służbę w KOP-ie, zarzuca akt oskarżenia ściągający od żołnierzy niedozwolonych opłat, na cele nie mające nic wspólnego ze służbą wojskową, jak np. kupno spodenek sportowych, wykończenie rejonu kompanii itp. M. in. ścigał kpt. Kokul pieniądze od żołnierzy na upominek dla japońskiego majora Foit-tsuki, któremu kompania ofiarowała na pamiątkę miniatyrkę karabinu maszynowego. Japoński major przydzielony był do 26 pułku i lacyły go bardzo serdeczne stosunki z oficerami i żołnierzami tego pułku. Rozprawa została rozpisana na 8 dni.

Dwa lwiątki w aeroplanie.

Niezwykły bagaż.

WARSZAWA, 8.12. — Wczoraj samolot Polskich Linii Lotniczych „Lot” odleciał do Lwowa z dość niezwykłym bagażem. Oto w bagażniku umieszczono dwa łozinowe koszyki, w których na mieklem posłaniu z siano, ulokowane zostały dwa kilkomiesięczne lwiątki. Podobne do dużych kociaków, lwiątki, odbywające po raz pierwszy i prawdopodobnie ostatni w życiu, podniebna podróż do dalekiego Lwowa, są dziećmi królewskiej pary zwierząt, znajdujących się w Warszawskim Ogródzie Zoologicznym, który nadał te oryginalne przesyłki do Instytutu Weterynaryjnego przy uniwersytecie lwowskim Jana Kazimierza. Cel? Naukowy, co narazie bynajmniej lwiątek nie przeraża. Odlatywały ze stolicy w jaknajlepszym humorze. Należy przypuszczać, że dwugodzinna podróż minie szybko i bez przeszkód. Na zachodzie przewożenie dzikich zwierząt samolotami pocztowymi, zdarza się dość często. Transport powietrzny jest bowiem ze względu na szybkość bardziej dogodny niż transport kolejami. Zwierzeta nagle znoszą bardzo dobrze podróż samolotami.

Chłopiec wolał zebrać, niż wracać do domu.

Z CZELADZI donoszą: Przed trzema miesiącami komisarz czeladzki otrzymał meldunek o sensacyjnej ucieczce dwóch 14-letnich chłopców, z których jeden — Czesław Opalski lubiany był przez rodzeństwo i w domu miał do brzo. Chłopak na pożegnanie napisał kartkę, że „ja już do domu nie wrócę, idzie mi w stronę Rosji”. Chłopcy wczesnym rankiem pieszo opuścili Czeladź, bez grosza pieniędzy i bez bagażu. Za zbiegłymi rozesłano listy gończe, przyczem zdawało się, że eskapada żądnych wrażeń chłopców skończy się z chwilą, gdy głód zajął im do żołądka. Stało się jednak inaczej, bo upłynęło już 3 miesiące, a o młodocianych uciekinierach nie było żadnych wieści. Dopiero przed kilku dniami znaleziono pierwszy ślad, w Czelechowicach, gdzie powszechną uwagę zwracał młody i zdrowy o inteligentnym wyglądzie, żebrak. Po zatrzymaniu go przez policję, okazało się, że jest to Czesław Opalski, jeden z uciekinierów, który zebrał, przynierając głodem, a nie chciał wrócić do domu. Los jego kolegi nie jest znany, tembardziej, że mawia wyjaśnić.

Zdarzenia i wypadki ubiegłej doby.

— W dniu wczorajszym poseł jugosłowiański w Warszawie Lazarewicz wręczył w salach poselstwa odznaczenia jugosłowiańskie kilku osobom za służonym na polu zbliżenia między Polską a Jugosławia.

Litwinów opuścił Berlin.

Berlin, 8.12. — Biuro Wolfa komunikuje, że sow. i polski komisarz spraw zagranicznych Litwinów wyjechał z Berlina w dalszą drogę do Moskwy. Urząd spraw zagranicznych Rzeszy wysłał swego przedstawiciela na dworzec, celem pożegnania odjeżdżającego ministra.

Pogryziony przez psa wściekłego

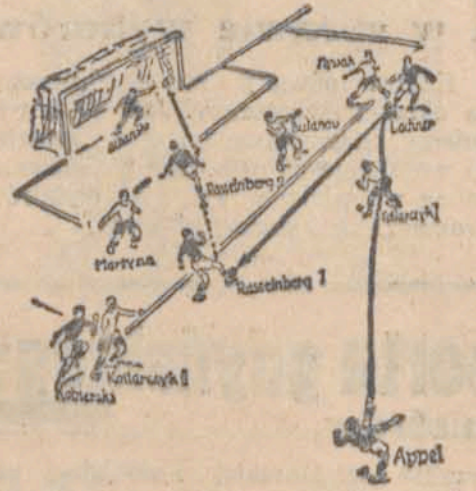
Sobota zmarł w szpitalu.

Lódź, 8 grudnia. Przed kilku dniami na Zarzewie stwierdzono wypadek wścieklizny u 40-letniego Stanisława Soboty, który przed kilku miesiącami został pogryziony przez psa. Sobota nie uważał za stosowne udać się do lekarza. Przed paru dniami jednak Sobota poczuł ulegać napadom wścieklizny i stał się niebezpieczny dla otoczenia, tak, że musiano wezwać pogotowie, którego lekarz przewiózł nieszczęśliwego na obserwację do szpitala okręgowego Kasy Chorych, skąd Sobota został przewieziony do szpitala w Kochanówku. Jak się dowiadujemy Sobota

Dosyć już eksperymentów które Was do mnie prowadziły. Zgarnijcie „OLLA”

Jak padła jedyna bramka.

Martyna byłby Rasselberga zatrzymał, gdyby nie kontuzja. Miał już piłkę.

Imprezy sportowe w dniu dzisiejszym.

W lokalu „Sity” przy ul. Główniej 17 pierwszy dzień turnieju zapaśniczego. Gry sportowe: W sali Niemieckiego Gimnazjum przy Al. Kościuszki o godz. 10.30 turniej gier sportowych HKŚ-u z udziałem reprezentacji Piotrkowa, ŁKS, IKP, i WKS.

Amerykańskie pończochy łodzianina.

Aresztowanie fabrykanta.

Lódź, 8 grudnia. — Na terenie Łodzi ujawniona została niezwykle afera, bohaterem której jest Naftali Gelblum, właściciel fabryki pończoch przy ulicy Leszno 41. Gelblum fabrykował na miejscu pończochy amerykańskie w następujący sposób: W magazynach jego znajdowały się odpadki pończoch zagranicznych, przyczem magazyny z odpadkami temi były opieczetowane przez władze skarbowe, celem uniemożliwienia ewentualnych oszustw. Gelblum mimo pieczęci potrafił się dostać do magazynów. Robił to w niezwykle sprytny sposób. Magazyny graniczyły ze stajnią.

Qłóć Gelblum urządził ze stajni specjalny podkop ziemny, którym zaufani robotnicy jego dostawali się do opieczetowanych magazynów i wynosili odpadki pończoch zagranicznych, a wynikiem stał brak uzupełniał odpadkami pończoch pochodzenia krajowego. Wydobycie w ten sposób odpadki były przerabiane i puszczane na rynek jako pończochy extra amerykańskie. Manipulacje sprytnego fabrykanta wyszły jednak na jaw. Gelbluma, który działał w ten sposób na szkodę skarbu państwa aresztowano.

DR. MED. M. TAUBENHAUS

Chor. kobiece i akuszerja

Zgierska 11, tel. 246-09.
Przyjmuje od 4 — 8 w.

Tylko 2 zł 50 gr. miesięcznie

kosztuje abonament „Echa” z odcinaniem do domu
Prenumeratę zamawiać można od każdego dnia miesiąca.
Adres: Karola 2 lub tel. 102-28 lub Piotrkowska 11. tel. 102-29.
Przy odbiorze w administracji Karola 2 lub Piotrkowska 11 prenumerata wynosi tylko 2 zł. 20 gr.

SLIZGAWKA na ulcy 11-go Listopada

16. została otwarta, ceny przystępne. Kupujemy żywy używane.

OTOMANE skrzynkowa, tapczan, leżankę, krzesła

debowe solidnej roboty, tanio sprzedam, Kilińskiego 160, Przeździecki.

LYZWY w dużym wyborze, ceny fabryczne.

Ostrzenie i niklowanie, wykonanie solidne. Bałucki Rynek 9, telefon 113-99, Redzia.

MASZYNA gabinetowa Singera

nadzwyczajnej okazji do sprzedania ul. Przędziana Nr. 4, m. 5.

50 proc. zniżka kolejowa

dla urzędników kontraktowych i prowizorycznych.

Warszawa, 8.12. Z dniem 1 stycznia Ministerstwo Komunikacji rozszerzy 50 proc. ulgi kolejowe na urzędników kontraktowych i prowizorycznych zatrudnionych w administracji państwa.

Niebezpieczny samochód z transportem żelaza.

Komisarz rządowy m. Tomaszowa ranny.

Tomaszów, 8.12. W godzinach wieczornych powracał z Warszawy do Tomaszowa, kursujący na tej linii wielki autobus pasażerski. Za miasteczkiem Nadarzynem, autobus pasażerski, wyminał naładowany żelaznym autobusu ciężarowym, należącym do spółki Włoskiej, budującej na danym odcinku szosę. Wymijanie się maszyn miało przebieg fatalny, wystające z autobusu ciężarowego żelastwa, zawadziły silnie o autobus pasażerski, niszcząc poważnie karoserję. Nastąpił wstrząs i brzęk tłuczonych szyb. Pasażerowie przerażeni pochyliłi się ku ziemi. Jedną z wystających sztab żelaznych, uderzyła w głowę jednego z pasażerów powracającego z Warszawy, komisarsza rządowego m. Tomaszowa E. Rychlickiego, przecinając mu kącik i poważnie głowę. Drugi cios otrzymał komisarz w twarz, który na lewym policzku pozostawił głęboką ranę. Po prowizorycznym opatrunku na miejscu, tymże uszkodzonym autobusem komisarz przybył do Tomaszowa, gdzie udzielono mu pomocy lekarskiej. Straty wynikłe wskutek zniszczenia karoserji właściciel autobusu oblicza na 3 tysiące złotych.

Trzask kości pod wozem.

Kronika Pogotowia Ratunkowego.

Lódź, dnia 8 grudnia. Wczoraj w godzinach popołudniowych na ulicy Cmentarnej znaleziono nieprzytomnego mężczyznę. Wnieśli go do bramy najbliższego domu i zawezwano lekarza miejskiego pogotowia ratunkowego, który stwierdził wypadek otrucia kwasem solnym i po udzieleniu natychmiastowej pomocy przewiózł desperata do szpitala miejskiego w Radogoszczu.

Desperatem okazał się 30-letni Stanisław Lubowiecki, zamieszkały przy ulicy Pomorskiej 130. Stan Lubowieckiego jest groźny. Przyczyną rozpaczywego kroku brak środków do życia.

Na jednym z niezabudowanych placów przy ulicy Podmiejskiej usiłował pozbawić się życia przez wypicie wiekszej dozy jodyny 27-letnia Genowefa Wiaderkówna, niewiedomego miejsca zamieszkania. Młoda kobieta przewieziona na kurację do szpitala.

Stan Wiaderkówny nie budzi poważniejszych obaw.

Na ulicy Napiórkiwskiego, wypadł z tramwaju i odniósł ogólne obrażenia ciała 42-letni Moszek Neuberger, handlarz zamieszkały w Rzgowie pod Łodzią.

Ofierze wypadku udzielił pierwszej pomocy lekarz miejskiego pogotowia ratunkowego.

Na ulicy Lutomierskiej najechnął przez wóz odniósł złamanie nogi 13-letni Abram Markowicz, syn handlarza, zamieszkały przy ulicy Bazarnej 20.

Wezwany lekarz pogotowia, po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł chłopca na kurację do szpitala.

W bójkach ulicznych odnieśli obrażenia 32-letni Stanisław Wasiak, zamieszkały we wsi Albertów pod Łodzią, 29-letni Leon Benke, niewiedomego miejsca zamieszkania, oraz Bronisław Kowalik, zamieszkały przy ulicy Wolskiej 19.

Wymienionym udzielił pierwszej pomocy lekarz miejskiego pogotowia ratunkowego.

Na ulicy Wawelskiej poślizgnąwszy się upadł i złamał rękę 39-letni Samul Wasertell, handlarz cytryn, zamieszkały przy ulicy Bazarnej.

Ofierze wypadku udzielił pierwszej pomocy lekarz pogotowia ratunkowego.

Złoto

SZUTERJE, SREBRNO swity
„ombardowe kupuje i plan”
najwyższe ceny. Zakład Jubilerki
J. Fijałko, Piotrkowska 7.

BRYLANTY, złoto, srebro, zegarki oraz wszelką inną biżuterję kupuje się i sprzedaje najlepiej w chrześcijańskim sklepie B. Kowalski — Piotrkowska 3.

MEBLE sypialnie, stołowe, gabinety — stylowe, kredensy, garderoby, stoły, łóżka, krzesła. Brzoza, róża, orzech, dąb, piramida. Sprzedaje tanio na raty zamienia Stolarnia K. Galara, Warszawska 16, tel. 231-80.

PRZYBLAKAŁ się pies „Doberman” czarny podpalany. Berger Ozorkowska 53.

Reklama
to dźwignia handlu
Tylko
ogłoszenia zamieszczane
w Echu
dać zawsze skutek i jako
gazetowe są wolne od
podatku miejskiego.

Echa ze stolicy.

Życie Warszawy w kilku wierszach.

Prezydent miasta, inż. Stomilski do konał w towarzystwie p. wiceprezidenta Szpotńskiego Instrukcji urzędów mleczarni miejskiej. Ze względu na położenie mleczarni w centrum miasta, instytucja ta ma możliwość rozwoju i ułatwienia dostawy. Prezydent miasta stwierdził, że wszystkie mechaniczne urządzenia mleczarni stoją na wysokości zadania.

W związku z projektowaniem zainstalowaniem aparatu do regulowania ruchu ulicznego przy zbiegu Al. Jerozolimskiej i Nowego Świata, w ciągu tygodnia dokonywane będą obliczenia ilości pojazdów przejeżdżających w tym punkcie oraz ilości pieszych przechodzących przez jezdnię. Dotąd jeszcze nie zdecydowano czy zastosowany będzie automatyczny sygnał, czy też sygnał na wzór czynny już przy zbiegu Marszałkowskiej i Al. Jerozolimskiej.

W przyszłym tygodniu odbędzie się w zarządzie miejskim specjalna konferencja, na której zapadnie decyzja, czy zarząd miejski skasuje w biurach angielską sobotę na podstawie nowo-ustawy o czasie pracy, która wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 r.

Teatr Ateneum wystąpił z premierą wesołej i jadalnej satyrycznej komedji W. Hasenclevera „Pan z lepszego towarzystwa” w przekładzie I. Krzywickiej, z J. Woszczerowiczem w roli tytułowej i H. Buczyńską, T. Bohdańską, C. Srogowiczówną, S. Butkiewiczem, M. Wyrzykowskim, M. Borowym, J. Hajdugą w rolach głównych. Reżyser H. L. Schillera. Dekoracje T. Roszkowicz.

Przedstawiciele dozorców domowych odbyli konferencję w Ministerstwie Opieki Społecznej i Izbie Skarbowej Grodzkiej. Na konferencji powyższych omawiano sprawy podatku dochodowego wymierzanego dozorcóm domowym, odszkodowania za wysługę lat, przyjmowania na wolne posady przede wszystkim mieszkańców miasta Warszawy, zamieszkałych przynajmniej od dwóch lat w Warszawie, wstrzymaniu eksmisji z mieszkań służbowych w okresie zimowym. Delegacje dozorców przyjechali pp. naczelnik Główny i naczelnik Galster, którzy uzasadniali stanowisko zarządzone przez czynnik rządowy w odniesieniu do spraw wyżej podanych. W celu poinformowania dozorców warszawskich o wyniku konferencji w tych tak aktualnych i wielkiej wagi sprawach dla dozorców domowych Zw. Zaw. Dozorców Domowych zwołał zgromadzenie dozorców warszawskich, na którym delegacja złożyła dokładne sprawozdanie z odbytych konferencji.

KRATKI.

PAS CNOTY.

Do czego służą nożyczki?

Dzisiaj chodzi o cnotę kobiety 32-letniej. Przepraszam: o cnotę panią 32-letnią. W okresie Balzaca kobieta 32-letnia była starszą matroną, dzisiaj jest ona zaledwie niemowlęciem przed chwilą odstawionem od matczynej piersi, które ledwo — ledwo mówi. Kto nie wierzy, niechaj pomówi z 32-letnią dziewczynką i sam się przekona.

— Kochas małuską Wandziunię? Na prawdę kochas? A syję też kochas? A ocka? A buzię? I łaki? I nóżki?..

I tak dalej. Kobieta dojrzewa dopiero pod pięćdziesiątkę. Zaczyna wtedy wyraźniej mówić i twierdzi z przekonaniem, że oto nasza na nią jej pierwsza miłość. Do 50 lat bowiem miała tylko „mlewinne flirty” a mał... wiesz, mój drogi, jaki jest mąż. Stary, niemrawy, ach — nie taki mocny, taki brutalny, taki męski, jak ty, jedyny! Zylam więc z nim, rozumiesz, ukochany, jak brat z siostrą. (Babsztyl z tej platonicznej miłości ma pięćdziesiąt dzieci i lada dzień ma zostać babką).

Wiek kobiety jest tak nieuchwytny, tak niemożliwy do stwierdzenia, że do tychczas tym tematem, o ile sobie przypominam, wogóle nie zajmowałem się. Poznać prawdziwy wiek kobiety, to tak, jakby chciało poznać istotne powody światowego kryzysu, albo przyczyny głupoty ludzkiej. Wprawdzie istnieją spece, którzy twierdzą, że potrafią obliczyć wiek kobiety, obliczenia te jednak są tak skomplikowane, że przeprowadzić je potrafi jedynie wybitny matematyk światowej sławy.

Odbywa się to mniej więcej w następujący sposób:

Jeśli kobieta mówi, że ma lat 28 zbiera się następujące dane: córka jej ma lat 29, mąż 54, służąca 36. Posiadając już te cyfry należy dodać je co uczyni 147. Uzyskaną sumę dzielimy przez trzy (córka, mąż i służąca — trzy osoby) i zyskamy sumę 49 czyli właściwą ilość lat danej kobiety.

Jest to jedyny sposób, aby się przekonać, ile kobieta ma lat naprawdę, i jak dotychczas daje niezłe rezultaty.

Kiedy kobieta pyta:

— Jak ci się zdaje, młoty, ile mam lat? — należy przed odpowiedzią dobrze się zastanowić, aby nie obrazić ukochanej. Jeśli bowiem wygląda na 40, a my powiemy 30, to obrazi się, że nie 25, zawsze więc najlepiej powiedzieć połowę lat, na jakie wygląda, a więc w danym wypadku 20. Kobieta przyjmie to bardzo chętnie i chociaż jej córka ma 22, zawsze odpowie:

Wszyscy na kiermasz Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.

— Ach, pewno wiedziałeś, bo skądżebyś tak od razu zgadł?

Nie zostało dotychczas przez psychiatrów stwierdzonem, czy kobieta wierzy w lata, które mówi innym, czy też zdaje sobie sprawę z tego, że kłamie naiwnie i głupio. Raczej należy przypuszczać, że po pewnym czasie ulega sama sugestji i matka dorosłych dzieci jest przekonana, że dopiero co skończyła 19 lat. Zresztą to jest bardzo łatwe do uwierzenia, kobieta bowiem, posiadająca umysł zasadniczo nieprzystosowany do matematyki nie umie liczyć i zamiast co roku dodawać sobie roczek życia, odejmuje go. Tem się właśnie tłumaczy, że stare kobiety są zdziwciniały, bowiem po dożyciu 65 lat są święcie przekonane, że mają 8 lat.

DZIEWICA.

32-letnia Wanda Brosiakówna została przed 12 laty uwiedziona przez Zygmunta Kellera. Ten miły wypadek widocznie silnie odośmiał ją tak głęboko zakorzeniła się w świadomości Wandzi, że do dnia dzisiejszego nie może o nim zapomnieć. Keller jednakże po tym pierwszym razie niał Wandzi zupełnie dość i stronił od niej. Wanda zaś chciała być stale uwodzoną i mordowała Kellera aby się z nią ożenił.

Keller nie frajer, żenić się nie chciał co tak zdenerwowało Wandzię, że gdy eks-ament ponownie oświadczył z całą stanowczością, że się nie ożeni, dziewczyna błyskawicznie wyjęła z torebki nożyczki i poraniła nim twarz amanta, słusznie rozumując, że uszkodzenie twarzy w niczem nie zaszkodzi męskości Zygmunta.

Sąd Grodzki skazał Wandę Brosiakównę na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania wyroku na 5 lat.

Jerzy Krzecki.

Śmiertelny sen żony lekarza.

Codziennie spacerować na cmentarz

Ze Lwowa donoszą: Zmarła we Lwowie w pensjonacie „Zacisze” przy ul. Zyblikiewicza 52 wdowa po lekarzu sądowym Jadwiga Dawidowiczowa. Śmiercią jej zainteresowały się władze prokuratorskie.

Przed 4-ma miesiącami zmarł mąż Dawidowiczowej. Od tej chwili wdowa po nim nie zaznała spokoju i nie mogła z żalu za ukochanym mężem znaleźć sobie miejsca. Zlikwidowała mieszkanie i przeniosła się do Poznania, ale po dwu miesiącach powróciła spowodowana do Lwowa, by móc codziennie odwiedzać grób swego towarzysza życia. Wynajęła sobie mieszkanie przy ul. Akademickiej, ale i tam długo nie mogła zamieszkać i przeniosła się w pierwszej połowie października do pensjonatu „Zacisze” przy ul. Zyblikiewicza, skąd codziennie

chodziła na cmentarz.

W ostatnich dniach Dawidowiczowa, która od czasu śmierci męża cierpiała

na bezsenność, poważnie zachorowała i nie opuszczała łóżka. Odwiedzała ją jej domowy lekarz dr. S., który zaordynował na bezsenność luminal. W niedziele w nocy denatka, jak obecnie stwierdzono, widząc że normalna dawka luminalu nie skutkuje, zażyła całą fiolkę. Oczywiście rzecz, że taka duża dora luminalu, który jest silną trucizną spowodowała, że pacjentka zatrzymała się i rano już

nie obudziła się.

Służba, a także zawiadomiony przez nią lekarz dr. S., byli przekonani, że denatka po zażyciu luminalu śpi. Sen ten jednak trwał całe trzy doby, i nie został przez nikogo przerwany a dopiero w nocy z środy na czwartek stwierdzono, że denatka zasnuła snem śmiertelnym uległszy zatruciu.

Na zarządzenie władz prokuratorskich przeprowadzone zostały w szybkim tempie dochodzenia.

Ostatni kieliszek wina.

Żona podejrzana o otrucie męża.

Ze Lwowa donoszą: Władze starają się obecnie wyjaśnić zagadkę tajemniczego zgonu starszego majstra stolarskiego, Walentego Prostaka, liczącego lat 60.

Prostak od dłuższego już czasu

nie żyje z żoną.

Przeprowadził się ze wspólnego mieszkania z ulicy Legionów 7 na ul. Sykstuskiej, a żona jego przez pewien czas nie odwiedzała go zupełnie, dopiero w ostatnim miesiącu kilka razy

złożyła mu wizytę.

Po każdorazowym jej pobycie Prostak chodził smutny i sędziwym opowiadał, że żona chciała go

trzy razy otruć.

gdyż dąży do tego, by umarł, chcąc odziedziczyć po nim majątek. Przed 9 dniami Prostak zachorował na grypę. Żona jego dowiedziawszy się o tem, codziennie go odwiedzała. W ósmym dniu choroby wezwwała nawet lekarza, który wstrzyknął mu iniekcje kamforowe, na jutro jednak Prostak wyzionął ducha. Śmierć jego wywołała zdziwienie u sąsiadów, którzy wiedzieli, że stan jego nie jest groźny.

Wczoraj miał się odbyć pogrzeb. Sąsiedzi o podejrzeniach swoich zawiadomili prokuraturę i na polecenie władz pogrzeb wstrzymano, a zwłoki przewiezione do Instytutu medycyny sądowej, gdzie będą sekcjonowane.

Policja nadto przeprowadziła rewizję w mieszkaniu Prostaka, przy ulicy Sykstuskiej i jego żony, przy ul. Legionów 7. Wszystkie znajdujące się tam lekarstwa zakwestjonowano. Niektórzy świadkowie zeznają, że Prostakowa w dniu śmierci męża dała mu kieliszek wina i podejrzewają, że wino to było zatrute.

ZATELEFONUJ ZARAZ Nr. 102-28 lub 102-29

a otrzymywać będzie „Echo” do jutra w domu. Prenumeratę zamawiać można poczynając od każdego dnia miesiąca.

Albo ożenek, albo sklep.

Nieszczęśliwa miłość służącej.

Z Podwołoczysk donoszą: Mieszkańcy Podwołoczysk wstrząśnięci zostali wiadomością o krwawym dramacie miłosnym, którego ofiarą padł 20-letni Juda Buksbaum. Strzelił on do siebie z rewolweru.

prosił w skroń. Juda Buksbaum zakochał się w służącej i po zmianie wiary zamierzał się z nią ożenić. Wywołało to niesłychane

wzburzenie w rodzinie, która wobec oporu ze strony zakochanego młodzieńca postanowiła mu jego zamiary matrymonialne uniemożliwić przez odebranie zarobkowania. Jedynym bowiem źródłem utrzymania Judy Buksbauma był sklep w Podwołoczyskach, który prowadził jako pełnomocnik swego wuja Wolfa Samuela. Otóż Wolf zagroził, że odbierze mu sklep.

Buksbaum, któremu ta groźba odbierała możliwość połączenia się z ukochaną, popełnił zamach samobójczy. W stanie beznadziejnym przewieziono go do szpitala.

GASTON DERYS

NIEZNAJOMY.

Spotkałem tego osobnika ubiegłego lata, w kasynie na modnej plaży. Był sąsiadem moim przy stole, gry, i przegrał dość pokątną sumę. Był mężczyzną wysokim, o pospolitej powierzchowności i zachowaniu twarzy, lśniącej tłuszczem, grubych wargach pod gęstym wąsem. Ubrany był w smoking drugorzędnego kroju, w którym wydawał się skrepowany, krawat — oczywiście gotowy — który podnosił się w górę. A na małym palcu nosił wspinały soliter brylantowy — pierścionek awanturnika.

Pierwszy zwrócił się do mnie, winając mi małą wygrancję, jaką zdobyłem. Poszliśmy razem na kieliszek whisky do baru, przepelnionego piękniemi, dekolowanemi kobietami i młodymi ludźmi o wypomadowanych włosach.

Mówił dziwnym akcentem, którego rozpoznać nie mogłem. — Proszę pana — rzekł mi — przystawie słusznie twierdzi, że nie szczesicie w grze oznacza szczęście w miłość. Właśnie miałem ciekawą przegrodę, tem bardziej pochylną dla mnie że nie jestem już pierwszej młodości...

— Wiele kobiet w dzisiejszych czasach woli ludzi dojrzalszych od młodzieńców — zauważyłem. — Znam życie i jego potrzeby. Potrafią ułożyć jadłospis smacznych obiadów, chętnie jeżdżą takśówkami — częstokroć miewają własne samochody — a przedewszystkiem budzą zaufanie.

— Ma pan rację: budzą zaufanie. A to jest najważniejsze. I trzeba mieć samochód. Auto jest największą przynętą, dodaje człowiekowi prestiżu i znaczenia...

— Zastępuje niemal tytuł szlachecki. Jest ekwiwalentem szabli dawnego regimenu.

— Przyznam się panu szczerze — ciągnął — że nie posiadam własnego auta, ale zawsze wynajmuję samochód na okres dwumiesięczny, jaki co roku spędzam we Francji dla rozrywki i wypoczynku. Pozostałą część roku wypełnia mi twarda praca. Zajmuję się interesami.

Nie sprecyzował rodzaju swego zajęcia. Wychyliwszy whisky z wodą sodową, zamówił drugą szklankę u barmana.

Wypił jej połowę i zaczął znów.

— Opowiem panu swoją historię. Trzy tygodnie temu przechodziłem bulwarem des Capucines obok sklepu z bielizną. Przed wystawą jego stała kobieta, Boże, co za ślicza niewiasta! Znam się na tem: Blondynka szczupła, wysmukła, o wysokich nogach, jakie lubię. Już sama sylwetka jej przypadała mi do gustu, a gdy ujrzałem twarz jej, doznałem oświecenia. Buziak dziecka, ałowy i niewinny, zielonkawo, błękitne oczy, usta, jak wiśnia i niemal żadnej szminki. Zbliżyłem się do niej i szepnąłem: „Tylko w Paryżu spotkać można tak piękne kobiety!” — Cofnęła się trochę, obrzuciła mnie karcącym spojrzeniem i odalała się szybko. Chód miała królowski, proszę pana, lekki i majestatyczny zarazem. Dogoniłem ją i zdjąwszy kapelusz, rzekłem: —

„Pani! proszę wybaczyć. Jestem cudzoziemcem i nie umiem przemiłować do kobiet. Niech mi pani wlecie, że moje intencje są jak najczystsze. Pochodzę z dalekiego kraju, którego kobiety nie odznaczają się urodą. Proszę poprosu o zaszczytne nie mnie swem towarzystwem na parę minut. Uniosę z Paryża wizję promienną, ponieważ jest pani dla mnie uosobieniem typu paryżanki. Pięć minut tylko! W charakterze jałmużny! Proszę zlitować się nademną!” — Mówiłem to wszystko głosem drżącym i miałem łzy w oczach. Trzeba panu wiedzieć, że umiem płakać na zawołanie. Przydaje się to w życiu, zwłaszcza w stosunkach z kobietami. Są bezbronne wobec łez jak i my, mężczyźni, zresztą. Jeżeli łzy nie rozbrajają nas w każdym wypadku, to dlatego, że kobiety płaczą za często.

Słowem: zdecydowała się zająć miejsce przy mnie, w kawiarni, przed porcją sorbetu. Zachowałem się zupełnie nienagannie, zwłaszcza kilka pierwszych razy, zauważywszy natychmiast, że nie mam do czynienia z kokietką. Opowiedziałem jej, że posiadam kopalnię nafty w Rumunii, lecz spędzam siedem do ośmiu miesięcy rocznie w Paryżu dla kierowania interesami stowarzyszenia, którego wszystkie niemal akcje znajduję się w moim posiadaniu. A potem opowiadałem jej o żonie i dzieciach. Nie jestem żonaty. Może gdzieś mam jakie dzieci, rozsiane po świecie, jednak musiałyby się dobrze „nalatać” nim odnajdą oia. Ale trzeba zawsze gadać o dzieciach. To wzbudza zaufanie. Skolei opowiedziałam także, że jest żoną agenta handlowego i ma dwuletnie dziecko. Wyglądała tak młodo, iż nie byłbym przypuszczał nigdy, że jest mężatką.

„Wkońcu zdobyłem jej zaufanie, zapewniając ją, że chodzi tylko o przygodę platoniczną. Dowiedziałem się jeszcze, że posiada niewielki magazyn krawiecki, a interesu jej nie słyż pomyśleć, o co nie jest trudno w obecnych czasach. Nie brakowało jej wprawdzie klientek, ale te pacyły, gdy im się chciało. A potem długo chorowała jej córeczka i kuracja kosztowała ją drogo. Pomyślałem wówczas: „Złapałem ciebie, moja muszko!” Była jakby młucha, uchwyconą w sieć pajęczą.”

Zamówił trzecią szklankę whisky z wodą sodową.

— Dość — ciągnął — że miała kłopoty: zalegające komorne i podatki, długi na wszystkie strony, plajtę przed nosem. A w dodatku mąż, który nie zarabiał wiele, bo podróżował z jakimś artykułem zbytku, niepotrzebnym nikomu w dzisiejszych czasach. Oświadczyłem jej więc: „Sama Opatrzność zrządziła nasze spotkanie. Ile pani potrzeba dla wydobycia się z kłopotów?” — „Dwadzieścia tysięcy franków” — odpowiedziała mi. Wyłumaczyłem jej, że dwadzieścia tysięcy franków stanowi bałutelkę dla mnie, która złóżę mogę do jej dyspozycji ze zwykłej dobroci serca — ze... ze... jakże tu powiedzieć?... ze

— Zwykle kurtuazji rycerskiej... — Rycerskiej... tak właśnie... I dlatego także, że lubię paryżanki, a ona była dla mnie ideałem paryżanki. W ten sposób zachowałem dobre wspomnienie o mnie i powiedziałem będzie mogła, że poznała dzielnika.

— I jest pan tem istotnie, jeżeli tak postanili...

Był już zlekka podchmielony i zasmiał się ordynarnie.

— Czy mnie pan bierzesz za idłotę? Aczkolwiek jestem cudzoziemcem, znam się na kawalach. Sądzi pan, może, że dałbym jakiejś kobiecie dwadzieścia tysięcy franków. by dopomóc jej w na-

bieraniu małżonka? Za kogo mnie pan ma?

— Przepraszam: mówił pan przecież, że nie chciałeś niczego od niej, a tylko postąpić z galanterią...

— Czyżby pan naprawdę nie wiedział o tem, że tego rodzaju kobiety pod pozorami niewinności gotowe są do wszystkiego? Mam swoje zasady, proszę pana. Od czasu do czasu trzeba udzielić nauki tym „matkom rodzin”, które nie uszanować nie potrafia. Powiedziałem jej, że napisałem do Rumunii po pieniądze, które nadejdą mogą za kilka dni. W międzyczasie uzyskałem od niej, co chciałem, a nie było to rzecz łatwą. Hipokrytka droczyła się zapewniając mnie, że kocha swego męża... Wkońcu upilem ją któregoś wieczora... A potem zwiatem... zatarłszy wszystkie ślady po sobie... Nie wie nawet mego nazwiska...

Miałem już dać poznać nieznanemu cudzoziemcowi, jak dalece wydawał mi się pogardy godny, gdy podszedł do nas pan w nienagannym smokingu i rzekł do nieznanego, półgłosem, ale tonem suchego rozkazu:

— Proszę zapłacić rachunek i udać się za mną do sekretariatu, gdzie czeka na pana...

Dodał, zwracając się do mnie, ale innym tonem:

— I pana także prosimy... Nieznajomy zmienił się na twarzy, która przybrała barwę popiołu. Poszedł za panem w smokingu, a wślad za nim udali się jeszcze dwaj inni panowie w stroju wieczorowym — funkcjonariusze policji, śledzący publiczność w salach gry.

W sekretariacie wyjaśniłem, że spotkałem nieznanego osobnika przy padkowym, a zarazem dowiedziałem się, że piłem w towarzystwie międzynarodowego rzezimieszka, przy którym znaleziono dwa świeżo skradzione portfele.

Tłum. L. M.

Przeplataniec życia i śmierci. Grobowiec wymarłych kultur

Miejscowość kuracyjna bez dachów i mebli.

Mossul, w grudniu. Droga wzdłuż Tygrysu należy do najciekawszych historycznie, a miejscami pejzażowo do najpiękniejszych, jakie przejechałem samochodem na Wschodzie. Rozpostarli się na niej niemilkący urok zamierzającej przeszłości — cisza grobów

wymarłej kultury

i cywilizacji narodów, które dźwignęły je na szczyt potęg i przepychu oraz pozwoliły temu dorobkowi licznych wieków przedhistorycznych rozsypać się w gruzy.

Niniwa, Kalach, Assur, Tekrit, Samarra, Bagdad, Korbelle, Ctesiphon, Babilon, Bassora i wiele, wiele innych — oto łańcuch przeplatającej się śmierci z życiem, przeszłości z teraźniejszością, legend i baśni — z obrazem rzeczywistości dnia bieżącego — łańcuch tak splątany, że podróżnik, żyjący zgłębliwą chwilą Bagdadu, miasta tyłcia i jednej nocy, zdaje się słyszeć dźwięki i echa życia wielkich emirów — budowniczych dynastii Sassanidów i Abassydów, dochodzące do uszu z mrocznej przeszłości, przyspanej gruniami Babilonu, Assuru i Samarry.

Zaledwie kilka tysięcy lat, a przecież kwitnący stan tamtego życia stał się już tylko

muzealnym wspomnieniem!

Czy niespełna 2000 lat naszej europejskiej kultury i cywilizacji nie będzie tylko etapem rozkwitu ducha ludzkiego, po którym znów przysiądą nieuniknione wieże Babel, gruzy Niniwy i Babilonu?

Jedziemy. Nie dniami i nocami na wielbłądach i osłach, nie w kuftach pędzonych prądami Tygrysu, jak jeździł mieszkaniec nieistniejących już dziś grodów, lecz szybkością maszyny, która przetrzeźnia 400 kilometrów, dzieląc Mossul od Bagdadu, z łatwością przemierzy w ciągu dwóch dni.

Góry Kurdystanu, służące za obramowanie mossulskim pejzażom, śniega, mętnieją i zapadają się wreszcie pod ziemię. Tygrys rozlewa coraz szerzej swoje wody, rozszepia się, tworzy ramiona, ostrowy pokryte gęstą krzewiną i poczynają się zaludniać przedewszystkiem ptactwem. Po brzegach broczą grupki poważnych pelikanów, w dżungli zrywają się stada błotnego ptactwa, gdzie zboczeni truchtem przebiegają bezpieczne tu dzikie świnię, pasą się spokojnie gaje — słowem rozwija się

wstęga życia, na widok którego myśli wy musiałby się tu zatrzymać.

Dojeżdżamy do „kuracyjnej” miejscowości Haman — Ali, która czuła już zdaleka siarkę i naftę. Tu bowiem zaczyna się źródła naftowe, a więc bogactwo, użycie... nirwana. Znana i cieczą się powodzeniem miejscowość kuracyjna Iraku jest urządzona w swoisty, wschodni sposób. Stoi tu kilkadziesiąt niewielkich zagrod bez dachów... i bez mebli. Łóżka i t.p. wymyślił cywilizacji kuracjusze

muszą przywozić ze sobą.

Mijamy ją, a wkrótce na jednej z wyżyn nieco oddalonych od wybrzeża wyrasta przed nami wieża świątyni w Kalach, zwana Cikkur-at. Miasto owe powstało około 1300 r. przed Chrystusem. Niewiele tu pozostało po wspaniałej przeszłości. Wieki pogrzebały wszystko, a pokolenia dzisiejszych archeologów rozgrzebały szczątki i wywoziły do Europy i Ameryki.

Pomimo to jedno zawsze jest pewne, że cokolwiek stało się historia, nie zostanie już z niej wymazane — nawet wtedy, kiedy zaginę wszelkie namacalne dokumenty epoki. Samo stawanie się jest już bowiem zjawiskiem niezniszczalnym i pouczającym. Nasuwa się tu przecież natarczywie i myśl inna. Cóż jednak z tego, że istniało kiedyś jakieś Kalach? Cóż z tego, że Aleksander Macedoński rozgromił państwo Persów, lub że Assurnasirpal III — król Izraela i Jechu? Wszystko to minęło bez nauki dla potomków, a nowa wojna w naszych czasach zniszczyła tysiące bibliotek i zabytków sztuki, co dla przyszłych pokoleń będzie tylko obojętnym, archiwalnym faktem, nie zaś nauką na przyszłość, o ile nie wytepi w sobie instynktu prowadzącego do wojny. Tylko bowiem podczas pokoju ludzie cenią przeszłość i jej dorobek podczas gdy okresy wojny, zwracając do wybuchu pierwotnych instynktów w człowieku, przekreślają bezwzględnie całą naddbudowę kulturalną nad zwierzęciem. Jest to jeszcze jeden dowód więcej, że nie wyzwolił się jeszcze z pięt barbarzyństwa.

Po kwadransie jazdy dojeżdżamy do miejsca, gdzie do Tygrysu wpadła pienisty dopływ Zab — ala, prowadzi ją swe wody

Łągodzie działa
Herbata Przeczyszczająca
„Plantol” Mag. A. Bukowskiego

z gór perskiego Iranu.

Tu zaczynają się charakterystyczne dla międzyrzecza szczątki starożytnych tam, które służyły do nawodnienia okolicy, dziś natomiast powodują na rzecze niebezpieczne wiry.

J. M.

Książat jest dużo — ja jestem jedna! Ślub właścicielki najelegantszego domu mód w Paryżu.

Ostatnio w najelegantszych kołach Paryża wiele mówią na temat przyszłego małżeństwa właścicielki i zarazem organizatorki znanego paryskiego modnego salonu — Gabrieli Chanel z artystą malarzem, specjalistą rysunków żurnalowych sukien damskich — Pauliem Iribee. Przyszły małżonek dyktatorki mody cieszy się również wielką sławą w paryskich wytwórniach strojów kobiecych i wywiera kolosalny wpływ

na zmiany mody,

podporządkowując się gustom paryskiego snobizmu.

Gabriela Chanel, doszedłszy do wyżyn sławy w charakterze organizatorki jednego z największych modnych domów, nigdy nie ukrywała swego prostackiego pochodzenia, a nawet była z niego dumna, opowiadając klientom i znajomym — w jaki sposób

zrobiła bajeczną karierę.

Wiadomość o bliskim małżeństwie bogatej pani Chanel stanowi wielką sensację, gdyż powszechnie znana jest przysłanka, że ona, która bezkrytycznie starała się o jej rolę arystokratki angielskiej, znanej nie tylko w swoim kraju, lecz i we Francji. Książę dużo ubiegał się o względy „modnej” Gabrieli, jednak starania jego spełniły na niczem, gdyż, jako odpowiedź, usłyszał od niej zdanie:

— W Anglii — powiedziała ona — jest 20 książąt, a Chanel — jedyna na całym świecie.

Odpowiedź ta stała się, popularną w wielu kołach towarzyskich stolicą.

Tym razem jednak wieść o ślubie pani Chanel jest ściśle wiarygodna: „Dom mody Chanel”, rzeczywiście, wychodzi za mąż. Po zawarciu małżeństwa, właścicielka domu mód będzie nadal prowadzić swój interes, który prócz światowej sławy przynosi jej

Nie mów nic Janowi... Ponure odkrycie myśliwego.

Policja francuska w miejscowości Lorient zajmuje się wyjaśnieniem tajemniczej zbrodni popełnionej w okolicy. Pewien myśliwy, polujący z psem na wrzosiowisku Kerbirio znalazł ukryte w gąszczu

zwłoki młodego mężczyzny elegancko ubranego. — Nieznajomego zamordowano trzema strzałami rewolweru w głowę. W kieszeni ubrania trupa znaleziono kartkę papieru, na której napisane były ołówkiem następujące słowa: „Przyjdź do mnie jutro,

lub czekać będę na ciebie w kawiarni Marine. Nie mów nic Janowi, bo jest zazdrosny”. Podpis: „Odette”.

Policja stwierdziła, że morderstwa dokonano przed kilku dniami. W pobliskiej miejscowości Auray znajduje się rzeczywiście kawiarnia Marine. Właścicielka tej kawiarni zeznała, że przed kilkunastu dniami listonosz przyniósł list dla niejkiej Odetty Guillemette, ale właścicielka

nie przyjęła listu.

Policja zwróciła się do dyrekcji pocztowej, która znalazła istotnie nieprzyjęty list, między listami niedoreczonymi. Treść listu jest jeszcze trzymaną w tajemnicy.

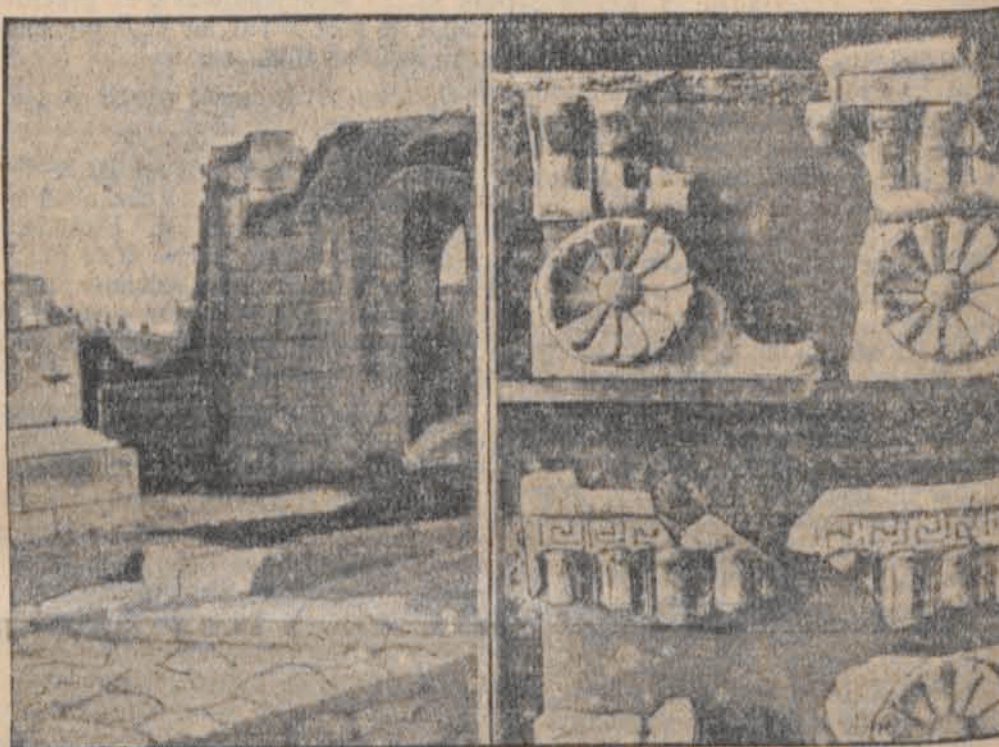
Jednocześnie stwierdzono, że w okolicach miejsca zbrodni stał przed kilku dniami w nocy jakiś samochód, który po pół godzinie odjechał. Policja poszukuje obecnie tajemniczego Jana i wspomnianą wyżej Odettę.

Będą Ci zazdrości.

Przyjaciółki Twoje pozazdrości Ci, gdy dowiedzą się, że używasz wspaniałego pudru 5 Fleurs-Forville, który tak doskonale podkreśla Twój wdzięk.

J. K.

Nowe wykopaliska w Pompei.

W Pompei odkopano spod popiołu Wezuwiusza dalsze części zasypanego w roku 79 po Narod. Chr. miasta. Po lewej stronie: 1) Via Pomeriale. Po prawej: Części ornamentów odkopanej świątyni pogańskiej.

ANASTAZJA DREWNOWSKA

DWIE POKUSY

POWIEŚĆ

37 STRESZCZENIE POZACZĄTKU.

Dwie przyjaciółki Danka i Marysia spotkały na drodze i poszły właściciela majątku Szarzyńskiego i jego przyjaciela kapitana Zgrzytę.

Danka przebywała w dworze swojej kuzynki Barbary na letnich wyjazdach jako „uboga krewna z Warszawy”. Dzieci Barbary Wiśka i Anulka traktowały ją zgrody.

Kpt. Zgrzyt zaprzyjaźnił się z Marysią, Szarzyński podczas zabawy pocałował Dankę, ale nie miał wobec niej poważnych zamiarów. Spodziewał to wzbogaci się ekonomem a Deptakowa Witalla Obskurny i chciał się zemścić na Szarzyńskim napadając go w ciemnościach, ale sam został pobity. Zaprzysięgił mu zemstę.

Pewnej nocy spłonął dom Szarzyńskiego. W zgłiszczach znaleziono zwłoki.

Pewnego dnia Szarzyński przybył do Zgrzytem do Marysi i zastał tam Dankę. Wszedł z nią rozmowę po oddaleniu się pary narzeczonych. Nie chciała mu pozwolić pocałować się. Szarzyński zagniewany odjechał. Danka wróciła do domu i do jej pokoju przyszła oddana jej Nastka, która opowiedziała jej, że Obskurny jest w niej zakochany i chce się zemścić na Szarzyńskim. Danka postanowiła wyjechać i napisała do Szarzyńskiego list.

W dworze Służków urządzono dożynki. Przybył Obskurny, który w tańcu odtłuszczył Dancę tancerzowi. W pewnej chwili korzystając z ciemności Obskurny porwał Dancę na konia i uciekł z nią. W pogon pędził się Zgrzyt, ale nie natrafił na żaden ślad. Szarzyński spotkał się w Warszawie ze swoją narzeczoną Aliną. Chciał z nią za wszelką cenę zerwać. Podczas sprzeczki zwrócił jej pierścionek. Następnie udał się do matki Danka — pani Miedawskiej, której oświadczył się o rękę córki. Po powrocie do domu Alina chciała zbagatelizować zerwanie i oświadczyła, że chce z Szarzyńskim jechać na wesele.

— Ależ, dziecko — zaprotestowała matka — godzina nie stanowi różnicy. Czy ty sobie wyobrażasz, ile będzie kosztowało wynajęcie takiego auta?

— To nie ma znaczenia. Mam czem zapłacić.

— Alu, na podróż do Warszawy wydałyśmy już...

— Dosyć!

Szarzyński postanowił nagle zrobić awanturę.

— Alu, mamusia ma rację. Trzeba oszczędzać. Pojedziemy o piątej autem Towarzystwa — rzekł, siłąc się na spokój.

— Właśnie, że pojedziemy o czwartej wynajętą limuzyną! — krzyknęła z furją Alina. — Coś w tem jest, że ty się tak sprzeciwiasz naszemu wyjazdowi i że chcesz go opóźnić. Pewnie chcesz zyskać na czasie i wystać depesze z ostrzeżeniem?

Wzruszył ramionami.

— Z jakim znowu ostrzeżeniem?

— Alu, jak ci nie wstyd — zaczęła nieostrożnie pani Rajgowa.

— Niech jemu będzie wstyd. Czy mama jeszcze nie rozumie?

— Co takiego?

— Że on tam ma jakieś brzydkie tajemnice.

— Miłe posądzenie w usteczkach na rzeczonoj — rzekł umyślnie ironicznie Szarzyński.

Alina podeszła do niego, wspięła się na palcach i zadrżała mu w oczy. Uderzyło go jej złe spojrzenie. Aż się zdziwił, że takie ładne oczy mogły mieć taki odpychający wyraz.

— Naprawdę masz tam na wsi kochankę i chcesz ją ukryć.

— Alu! — zgorszyła się matka.

— Mam dwadzieścia — odpowiedział spokojnie Szarzyński.

— Ty, bezczelny! Mamu, on drwi ze mnie! — krzyknęła przerażona pani na. — No, założyłabym się, że nie tra-

ci na naszym drzewie — dodała zjadliwie niespodziewanie cichym głosem.

Twarz Szarzyńskiego spłonęła purpurowym rumieńcem. Coś się o trzy kroki i rzekł z ukłonem:

— Między nami skończone. Zwracam pani pierścionek — zdjął z palca ogromny brylant. — W najbliższym czasie dam paniom rachunek z administracji majątkiem.

I ruszył ku drzwiom.

— Co? — wrzasnęła Alina, goniąc go. — Krzyszto! czy ty zwarzował?... Nie znasz się na żartach? Musik, przemów mu do rozumu.

Wyprzedziła go i zastąpiła drogę.

— Nie znam się na takich żartach — odpowiedział zimno. — Proszę niech minie pani puści.

— Pani? Krzyś! — objęła go za szyję. — Nie denerwuj mnie. Wiesz, że mnie nie wolno denerwować. Weź ten pierścionek. Jak ty na mnie patrzysz? Nie wiedziałam, że jesteś taki obrażliwy....

Pani Rajgowa, która nie spuszczała oka z zaciekłej twarzy Szarzyńskiego, chwyciła córkę za rękę.

— Alu, proszę cię, daj pokój!

— Kiedy, mamu, ja nie mogę pozwolić na takie grymasy!

Szarzyński uwinął się delikatnie z jej objęć i kłaniając się rzekł:

— Pani nie rozumie. Nie mógłbym ożenić się z kobietą, która mi rzuciła w oczy taką obelgę.

— Mamu! — zawołała Alina, wyciągając bezradnie ręce.

— Żegnaj panie!

Drzwi zamknęły się cicho. Alina patrzyła na nie jak zahipnotyzowana, poczem rzuciła się na sofę, twarzą do poduszki i wybuchnęła hysterycznym płaczem.

ROZDZIAŁ XXVII.

Szarzyński szedł powoli po schodach, trąc się dłonią po czole. Był po prostu oszołomiony, że to się stało tak nagle, tak łatwo i tak jakoś naturalnie.

Był wolny. Mógł wrócić na wieś i oświadczyć się Dancie. Czuł się tak, jak by zgubił jakiś wielki ciężar. Alinie nie współczuł ani trochę. Przeglądał ją nawyłot. Wiedział, że go nie kochała.

— Poawanturuję się z godzinę — myślał z ironią — i pójdzie kupić nową toaletę. Cała jej rozpacz ma źródło w zranionej próżności. Że ja też tak długo nie zdawałem sobie sprawy, że to taka płytka lalka. Myślałem, że mnie naprawdę kochała.

Poszedł do swego hotelu, wyjął fotografię Danka i, wsparty twarzą w rękach, zapatrzył się bez pamięci w kochaną twarzyczkę. Potem zadzwonił na służącego, kazał sobie przynieść rachunek, spakował rzeczy i zadzwonił jeszcze raz do Towarzystwa Drzewnego po samochód. Upewniono go, że będzie czekał przed hotelem punkt o piętej. Miał więc jeszcze blisko dwie godziny czasu. Co robić z tym czasem? Nagle uderzył się w czoło. Pierścionek! Prawda, pierścionek. Powinien zawięzać Dancę pierścionkiem zaręczynowym. Wyszedł na miasto i nim znalazł taki, któryby mu się podobał, obszedł kilku jubilerów. Musiał teraz wziąć pod uwagę swoje niewielkie możliwości finansowe i aż westchnął. Nie był już bogatym człowiekiem, a ot, średnio zamożnym. Ale choć żał mu było luksusowej opinii, czuł, że nie oddałby Danka za żadne bogactwa świata.

Punkt o piątej był w drodze. Na szosie za miastem minęła go duża limuzyna. Wydało mu się, że za szybą migęła mu twarz Aliny, więc kazał szoferowi dodać gazu, żeby przegonić tamto auto i sprawdzić, czy się nie mylił.

I nie omylił się. Sympatyczna dziewczyna jechała na inspekcję. Ogarnięty zalonym gniewem, kazał jechać na złamanie karku. Musiał zobaczyć się i rozmówić z Danką jaknajprędzej. Bał się, że zająd powikłania, z których się potem nie wyplące. Nie wiedział, czy właściwie, dokąd jechała Alina, czy do Piotrunowa, czy do któregoś ze swoich fol-

warków. Ale to nie stanowiło różnicy. Sam on jechał do Zakliczyna.

ROZDZIAŁ XXVIII

Było już dobrze po jedenastej, a poszła jak nie wracał, tak nie wracał. Przed dworem czekała trwożna gromada. Nie myślnie się rozchodzić. Marysia wartowała na drodze w towarzystwie Nastusi i paru fernali. Noc była ciemna, księżyc niewidoczny, tylko gdzieś niegdyś mruwały na granatowym niebie grupy gwiazd.

Rannych rozesłano po domach, z wyjątkiem jednego z kulą w płucach, którego doktor zabrał, do miasteczka do szpitala.

— Licho nadało z amatorami — donosiła Służkowa. — Igrała aż się naigrała. Co to jest zaprosić do domu taką miłą pannę.

— Panna Danuta niczemu niewinna — ośmielił się wtrącić pan Józef, który zawsze stawał w obronie Danka. — Pani dziedziczka nie widziała, jak panna Danuta niefalskawie na niego patrzyła?

— Niefalskawie, jak kot na szperkę — roześmiała się niespodziewanie pani Barbara. Miała „feblika” do zadziernego pana Józefa, jak wogóle do młodych mężczyzn i darowała mu dużo rzeczy, którychby nie „przepuściła” Dancie.

Rządca chciał wzruszyć ramionami, lecz spostrzegł się w porę. Pomyślał, że z kobietami nie dojdzie się do ładu. Jak się do siebie uprzedzą, to nie przekonają ich żadna rzeczywistość.

— Poco to było gonić wiatru w polu? — rzędziła pani Barbara. — Nicby jej nie zrobił. Pogodziliby się — zachichotała dwuznacznie. — A tak, to tylko konie gotowe nam się zmarnować i jak się tam pozabijają, będzie kramu z policją... Co to?

Z mroku nocy doleciał warkot motoru.

(D. c. n.)

SPORT.

Urban najefektowniejszym graczem.

Jeszcze o meczu Polska — Niemcy.

Do bezstronnej i zupełnie jednolitej opinii prasy niemieckiej, która w niezwykle przychylny sposób ocenia grę naszej piłkarskiej reprezentacji, przylacza się dzisiaj głos sprawozdawcy sportowego berlińskiego dziennika „B.Z. am Mittag”.

Znajdujemy tam takie słowa: „Jakże to często nasza drużyna gineła „piękną śmiercią”.

jakże często schodziliśmy z boiska pokonani, choć należało się nam pewne zwycięstwo! Tym razem stało się inaczej... Zesłaliśmy z boiska, jako triumfatorzy, choć przeciwnicy byli nietylko nam równi, ale pod wieloma względami znacznie nas nawet przewyższali.

Grali efektywnie, wykazując wyraźne wpływy świetnej wiedeńskiej szkoły, pokazali piękną współpracę całej drużyny, doskonałą technikę i nieoczekiwaną ruchliwość na oślegiem boisku”.

Na zakończenie artykułu, podaje „B.Z.” krótkie resume spotkania.

Kto był najlepszym graczem Niemiec? — 1) Lehner, 2) Jacob, 3) Appel, 4) Harringer. Zdobywcę zwycięs-

kiej bramki, Rasselberga, stawia autor dopiero

na szóstym miejscu.

Kto był najefektowniejszym graczem na boisku? — polski skrzydłowy Urban.

Jaki był największy wyczyn indywidualny? — Oczywiście zwycięska bramka Rasselberga.

Kto był najlepszym technikiem spotkania? — Polak Matjas i Niemiec Janes.

A najlepszym graczem obu drużyn? — Mariyna,

żelazny polski obrońca.

Jaki był najpiękniejszy moment meczu? — Dwudziesta minuta meczu, kiedy to po pięknej centrze Włodarza, Matjas we wspaniałym podskoku strzela cennie w róg bramki. Jacob uratował bramkę w ostatniej chwili, piękna robinzonada. Popisowy numer wszystkich trzech graczy.

Z każdego słowa sprawozdania bielewiska przychylności i całkowite uznania dla niespodziewanej klasy polskich piłkarzy.

Dobry żołnierz musi być dobrym sportowcem.

Aby być dobrym żołnierzem w Anglii trzeba być jednocześnie dobrym sportowcem.

Ostatnio angielskie War - Office wydało okólnik, w którym określa konieczne minimum sprawności sportowej żołnierzy. Dobry grenadier powinien przebiegać przestrzeń 100 metrów

w 13 sekund

(rekord światowy 9 i pół sek.), przebiec milę ang. w 6 i pół min. (4 min. 10 sek.), skakać na wysokość 5 stóp i 8 cali (6 stóp 8 i pół cala), na odległość 13 stóp (16 stóp i pół cala), oraz rzucać na odległość 20 metrów, ciężar 16-funtowy.

50 radiopajęczarzy dziennie wykrywają władze w Łodzi.

Łódź, dnia 8 grudnia. W ostatnim czasie władze administracji ogólnej we współpracy z organami policyjnymi przystąpiły do intensywnej akcji

teplenia radiopajęczarzy.

Na czele tej akcji stanął komisarz do spraw radiowych przy Wydziale Bezpieczeństwa Urzędu Wojewódzkiego.

Według przypuszczalnych danych w Łodzi znajduje się kilka tysięcy radiopajęczarzy.

Kilka obław przeprowadzonych w ciągu ub. tygodnia dało niezmiernie sensacyjne rezultaty. Wyłowiono około

RADIO-KĄCIK.

RASZYN, sobota.

7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstała zorze”. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Płyty. 7.35 Dziennik poranny. 7.40 Płyty. 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego. 7.55 Program na dzień bieżący. 11.40 Przegląd prasy polskiej. 11.50 Życie artystyczne stolicy. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Pieśń włoskie, płyty. 12.30 Dziennik południowy. 12.35 Wiadomości meteorologiczne. 12.38 Kwartet Beethovena Nr. 17. 12.45 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.40 Płyty. 15.55 Chwilka lotnicza i przeciwczerwca. 16.00 Audycja dla chorych. 16.40 Lekcja francuskiego. 16.55 Lekkie piosenki i duety. 17.50 Bieżące wiadomości rolnicze. 18.00 Transm. z Krakowa. 18.20 Transm. z Poznania. 19.00 Program na dzień następnny. 19.05 Rozmaitości. 19.25 St. Adamczewski: „Pierwszy Rocznik Literacki”. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.47 Dziennik wieczorny. 20.00 Koncert wieczorny. 21.00 Skrzynka pocztowa techniczna. 21.50 Koncert chopinowski w wyk. J. Familier-Hennerowej. 22.05 Transmisja z Krakowa. 23.00 Wiadomości meteorologiczne dla kom. lotn. i komunikat. 23.05-24.00 Muzyka taneczna.

ŁÓDZ JAK RASZYN

z wyjątkiem:

11.50 Wiadomości bieżące. 15.30 Kom. Izby Przem. Handlowej. 17.50 Repertuar teatrów i komunikat.

350 kobiet w Domu Noclegowym. Groszowa opłata za dach nad głową.

(wr) Bezdolny... Czy można sobie wyobrazić nieszczęśliwszego, bardziej politowania godnego człowieka, niż tego, kto nie ma dachu nad głową, kto drży na samą myśl, że może przyjdzie mu spędzić długą, mroźną noc we wnęce bramy lub w niepalonej „wiatrem podszytej” szopie? I czy można mieć głuche serce i nie opłakać się nad tymi nieszczęśliwcami?

To też opieką nad bezdomnymi, których liczba w obecnym czasie ogólnego bezrobocia niesłychanie wzrosła, stanowią

jedno z najważniejszych zadań Wydziału Opieki Społecznej przy Zarządzie

w Łodzi i w tym celu utrzymuje on domy noclegowe, w których bezdomni za skromną opłatą 15 gr. mogą znaleźć na noc przytułek.

„Dom noclegowy” dla kobiet mieści się w dużym, 3-piętrowym budynku fabrycznym przy ulicy Strzelców Kaniowskich Nr. 32, w którym prócz sali na I piętrze, przeznaczonych na nocleg, znajduje się również Zbiornia miejska dla kobiet.

W sali noclegowej, urządzonej systemem koszarowym, otrzymuje przytułek normalnie około 200 bezdomnych kobiet, która to liczba w porze zimowej dochodzi

nawet do 350.

W przytulku bezdomne przebywać mogą od godz. 8 wiecz. do godz. 8 rano, opłacając, jak już wspomnieliśmy, 15 groszy, najczęściej jednak i od tej opłaty są zwalniane, nie będąc w stanie zdobyć się nawet na tak nikłą kwotę...

„Dom noclegowy” przeznaczony jest w zasadzie tylko na dorywcze dostarczanie przytulku bezdomnym to jest na okres kilku dni, zdarzają się jednak wypadki, iż „pensjonariuszki” korzystają z przytulku

po kilka lat,

wnosząc groszową opłatę i mając za to zapewniony dach nad głową.

Opuszczając rano przytułek, bezdomne obowiązane są uprzątnąć sale a raz w tygodniu „wyszorować” podłogę i nary, wobec czego sala, o dużych widnych oknach, dostatecznie ogrzana, i pod względem higienicznym utrzymywana jest na należytych poziomie.

REFERAT W A. O. Z. S.

Komenda A. O. Z. S. podaje do wiadomości członków, że w niedzielę, dnia 10 b. m. o godzinie 11 rano odbędzie się w lokalu S. K. S-u, Skwerowa 11 referat wojkowy.

Obecność członków obowiązkowa.

Ciężko zarobić 100 dolarów.

Sullivan — najgłośniejszy bokser.

Walka o gaże bokserów rozgorzała na dobre w Ameryce, mniej więcej w roku 1880, gdy na tronie pięściarskim zasiadł mistrz nad mistrze John L. Sullivan. Ale jego tricki reklamowe nosiły nieco inny charakter, niż obecnie. Wy-

ruszył on na wielkie turnieje po Stanach Zjednoczonych, zapowiadając, że zapłaci 1.000 dolarów

temu pięściarzowi, który przetrzyma 4 rundy. Choć Sullivan znajdował się wówczas (rok 1882) u szczytu formy, była to dość ryzykowna stawka.

1.000 dolarów było sumą pokaźną.

Mimo to nie zarobił nikąd. Podczas ośmiomiesięcznego tournée Sullivan po stał na deski

136 przeciwników. Dochody poparte tak solidną reklamą były istotnie niezłe, bo wynosiły 160.000 dolarów. Ale jak widzimy, bokser musiał wówczas pracować solidnie na chleb, nie tak jak dzisiaj mistrzowie świata, którzy raczą walczyć raz na rok.

Raz jeden w Minesocie pewien drwał omal

nie wygrał 1.000 dolarów.

Był on znacznie większy i silniejszy od mistrza świata i już przed walką twierdził, że premię ma w kieszeni. Po roz-

poczęciu meczu okazało się, że istotnie ma on pojęcie o boksie, głównie jeśli chodziło o unik. Przez trzy rundy nie mógł Sullivan dać sobie z nim rady. W przerwie przed czwartą — de-

cydującą, powiedział jednak do swych sekundantów:

— Teraz go mam. Wylczyłem sobie, gdzie znajduje się jego głowa, gdy unika ciosu i tam będę mierzył.

Istotnie już po minucie sierm Sullivan wyładował na szczecie obrzyna w chwili gdy czuł się zupełnie bez-

pieczny. Musiano go znośić z ringu.

Co nas po pracy rozweseli?

Teatr Miejski — pop. Stefek; wiecz. Pie-niędzy to jeszcze nie wszystko.

Teatr Popularny — Spadkobierca.

Teatr w sali Geyera — Polska krew.

Teatr Komików — Młodzieżowy turniej walek zapalczywych.

Alhambra — Noc upojne (rewja).

Adria — Dzieje grzechu.

Amor — I. Dlaczego zgrzeszyłam. II. Po-nad smiech.

Casino — godz. 4 i 6-ta Szpieg w masce; godz. 8.30 Występ skrzypka Bronisława Hubermana.

Capitol — Odmet ulicy.

Corso — I. Tajemnica zamku Porlock II. Pierwsza miłość cowboya.

Czary — Józef w Egipcie.

Grand-Kino — Szalona noc.

Luna — Biały upiór.

Metro — Dzieje grzechu.

Mimoza — I. Mata Hari. II. Cukier krzemi, lecz my lepiej (rewja).

Oświatowe — I. Pod fałszywą flagą. II. 100 metrów miłości.

Palace — Bunt młodzieży.

Przedwiośnie — Rozkoszne kłopoty.

Rakietka — Pieśń serca.

Roxy — Miss Flora.

Stożce — I. Kochaj mnie dziś. II. Cham

Satuka — Królowski kochanek.

Zachęta — Węgierska miłość.

WYSTAWY.

I. P. S. Park Sienkiewicza — Złotowa wystawa prac malarzy Niny Aleksandrowicz, Tadeusza Gronowskiego i Natana Szpigla.

Łódzka Rodzina Radjowa, ul. Piotrkowska 113 — Wystawa art. mal. Karola Endesa.

L. O. P. P., ul. Piotrkowska 135 — Wystawa art. mal. A. Wippla.

Zw. Farmaceutów ul. Traugutta 8 — Wystawa prac uczniów szkoły art. mal. W. Dobrowolskiego.

Co zgotować jutro na obiad?

Zupa grochowa z grzankami, pieczeń wołowa z buraczkami, budyn czekoladowy.

Gdy piłkarz się ożeni... Dokładna data.

Słynny bramkarz klubu sportowego ożenił się z dziewczynką, nie mającą pojęcia o piłce nożnej. Po sześciu miesiącach młoda mężatka dochodzi do wniosku, że maż znacznie więcej interesuje się grą,

niż miłością.

Ostry trening pięściarski bylego mistrza boks.

Od czasu do czasu pojawiają się bezkrytycznie powtarzane notatki, że sławny ongiś bokser francuski „Carpentier wraca na ring”, albo że francuski mistrzyn świata „Lenglen wraca na kort”. Dwie te znakomite osobistości sportowe posiadały w swoim czasie

tak kolosalną popularność

na całym świecie, że nawet jeszcze i teraz tego rodzaju notatki, powtarzające się regularnie co parę miesięcy (m. że to reklama na wzór amerykański?) znajdują naiwnych, którzy im wierzą.

Tak było i ostatnio. — Szereg pism warszawskich podało tę „sensacyjną” wiadomość o Carpentierze. Były nawet i agencje sportowe, które nawet

dołączyły szczegóły, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

A tymczasem Carpentier rozpoczął ostry trening pięściarski, aby przypomnieć sobie „pracę” na ringu i zna-

jąc, że ten 39-letni mistrz zamierza walczyć o tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej...

Popierajcie przemysł krajowy!

Każdy mały zuch

rwie się do czytania swego pisemka.

Najmilszy mu jest

„Mały Kurjer”

Nabyć go można

lub zaprenumerować: Łódź, Karola 2.

Przenumeratę 90 gr. miesięcznie lub 1.30 kwartalnie można wpłacić na konto P. K. O.

Nr. 68009 lub administ. Łódź, Piotrkowska 11, lub Karola 2.

DR. MED. S. KRYNSKA

Chor. skórne i weneryczne (kobiety i dzieci)

Łódź, przyłec od 9 — 11 i od 3 — 4 popoł.

SIENKIEWICZA 34 telef. 146-10.

Lecznica Piotrkowska 294

przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach

od 11-ej rano do 8-ej wiecz.

Porada 3 złote

REFERAT W A. O. Z. S.

Komenda A. O. Z. S. podaje do wiadomości członków, że w niedzielę, dnia 10 b. m. o godzinie 11 rano odbędzie się w lokalu S. K. S-u, Skwerowa 11 referat wojkowy.

Obecność członków obowiązkowa.

Kasa ogniotrwała, jako dodatek do mieszkania. Komornik zrezygnował z ciężkiego przedmiotu.

W jednej z dzielnic Paryża jest do wynajęcia mieszkanie, w którym pośród pustych ścian znajduje się ogniotrwała kasa

dość znacznych rozmiarów. Reflektantem na to mieszkanie, zdziwionym obecnością potężnej kasy w próżnym lokalu do wynajęcia, odzwiercy tego domu tłumaczy w sposób następujący:

W tem mieszkaniu znajdowało się biuro kupca, który zbankrutował, wskutek wszechświatowego kryzysu. Cały majątek jego został opisany, wywieziony do sali licytacyjnej i tam sprzedany.

Jednak komornik wyliczył z opisu ogniotrwałą kasę, gdyż, według jego obliczeń, koszty przewozu tego ciężkiego przedmiotu z 5-go piętra do sali licytacyjnej wynosiłyby 400 franków, zaś za sprzęt ten można było osiągnąć w najlepszym wypadku nie więcej, niż 300 franków.

Wierzyliście zgodzili się z poglądem komornika i nie rościli pretensji do kasy, która pozostała na miejscu.

Nowy lokator razem z mieszkaniem obejmie w posiadanie ten mebel w charakterze bezpłatnej premii.

Carpentier wraca na ring.

Słynny francuski bokser, były mistrz świata Carpentier, stracił cały majątek i wraca obecnie znowu na ring, mimo że ukończył już czterdziestkę.

Czy jadłeś już „tysiąc zawinieć“? Święto małych Japończyków.

Wśród uroczystych świąt rodzinnych w Japonii wyróżnia się święto chłopców, zwane „Tango-no-Sekku“, w czasie którego każda rodzina świętuje na intencję pomyślności swych chłopców.

Już w przeddzień uroczystości, chłopcy kąpią się w „wodzie izysowej“ (Soobu-ju), t. j. wodzie, do której wrzuca się

liście izysów.

W głównym pokoju domu wystawia się przybraną odświętnie broń, dziedziczoną przez rodzinę, jak zbroję, miecz, pike i t. p. Przed domem buduje się wielki maszt, u którego szczytu przywiązane są na długich sznurach papierowe ki-

lometry karpi, które według wierzeń japońskich są symbolem ruchliwości i przedsiębiorczości, gdyż karp rzekomo może przepłynąć nawet przez wodospad.

Przy łada podmuchu wiatru, papierowe ryby płyną wysoko, ponad dachy.

Skrętnie gospodie japońskie przygotowują dla swych ulubieńców na dzień święta smakołyki o oryginalnej nazwie: „Czimaki“ (to jest „tysiąc zawinieć“). Jest to masa ryżowa zawijana wielokrotnie w liście bambusa (stąd nazwa).

W dzień swego święta mali Japończycy zajądają się swą ulubioną potrawą.

Skarga chorej artystki. Bohaterka „Trader Horna“ straciła bezpowrotnie zdrowie.

Ciekawy pod względem prawnym proces wytoczyła obecnie artystka filmowa Edwina Booth (którą poznała publiczność w filmie p. t. „Trader Horn“). Towarzystwu Metro-Goldwyn Artystka żąda nie mniej jak milion dolarów odszkodowania za szkody, poniesione na zdrowiu przy nakręcaniu tego filmu, rozgrywającego się

w dżunglach afrykańskich.

Skarga zawiera interesujące szczegóły ilustrujące w jaki sposób nastąpiła realizacja egzotycznego filmu Edwiny Booth przed powierzeniem jej głównej roli w filmie „Trader Horn“ była zwykłą statystką. Podała w skardze, że dlatego wybrała na nią, ponieważ żądała z wybitniejszych artystek nie chciała podjąć się tej wyzwanie i niebezpiecznej roli. Edwina Booth wiedziała, że bierze na siebie

ciężkie zadanie

nie przewidywała jednak na jakie niebezpieczeństwa będzie narażona. Już w podróży do Afryki stawiano jej takie wymogi, które nadwerżyły bardzo jej zdrowie. Musiała no. na rozkaz reżysera wstawiać ciało na palce nromienie, tronięto słońca, ażeby skóra nabrała brązowego zabarwienia. Wskutek tego jej odporność fizyczna została już zmniejszona, gdy stanęła na gruncie afrykańskim.

Przebiegała jakby ją tutaj czekały, zrujnowały

ostatecznie jej zdrowie.

Podczas wykonywania rozmaitych scen, snotykały ją jedne no drugich nieszczerze słowe wznadki. Podczas wdrapywania się na strome drzewo spadła na ziemię i doznała lekkiego wstrząsu mózgu. Następnie musiała przy nakręcaniu nierównych scen długo pozostawać pod gołym niebem prawie naga, ubrana tylko w małąia skórę a wskutek pokąsania przez owady

nabawiła się malarii.

Zaledwie powróciła nieco do zdrowia, kazano jej grać sceny tak uciążliwe, że zachorowała na biegunkę.

Wróciła do Ameryki najzupełniej wyčerpana, a stan jej zdrowia nieodwracalnie się zmniejszał, tak iż wreszcie popadła w śmiertelną chorobę. Jakkolwiek po kilku miesiącach wypuszczo no ją ze szpitala jako wyleczoną. Lekarze w Hollywood orzekli, iż nigdy już nie wróci do zdrowia.

Wobec tych faktów nie dziwnego że bohaterka „Trader Horna“ żąda od Towarzystwa filmowego, odszkodowania. Jest rzeczą jednak wątpliwą czy sędziowie ocenią jej zdrowie na milion dolarów. Prawdopodobnie będzie rozpatrywana kwestia jakie honorarium otrzymała Edwina Booth za tę rolę, a jeżeli jest to taka suma, jaką otrzymują amerykańskie gwiazdy ekranu zabez-

pieczająca utrzymanie do końca życia to możliwe, że sędziowie orzekną, iż artystka powinna przyjąć na swój rachunek także wszystkie następstwa przyjętego na siebie zobowiązania.

Walka z nadmiarem kobiet na świecie. Syn czy córka?

Ciekawe odkrycie profesora Kolcowa.

Wszystkie społeczeństwa europejskie wykazują w dobie obecnej zdecydowany nadmiar kobiet. Składa się na to wiele przyczyn: wojna, większa śmiertelność mężczyzn wskutek pracy zawodowej, zabójczych nęgotów, niezadowolonego trybu życia i t. p. Liczebna przewaga kobiet wyraża się w każdym państwie poważną cyfrą procentową.

Nie jest to zjawisko, na które można patrzeć wyłącznie przez okulary humorysty, lecz

ważny problem społeczny, zasługujący na głębsze zastanowienie. Już dzisiaj odczuwamy fatalne skutki niewłaściwego stosunku liczebno obu płci. Miliony zdrowych i dzielnych kobiet nie mogą w ogóle zaspokoić naturalnych instynktów macierzyńskich. Poza tym wzrasta niepomniernie ilość dzieci nieślubnych, pozbawionych ogniska rodzinnego i należyciej opieki.

Są inne jeszcze skutki. Olbrzymi wzrost prostytucji jawnej i tajnej, upadek małżeństwa monogamicznego, nadmiar podaży na rynkach pracy — to szereg problemów, ściśle związanych z nadmiarem kobiet na świecie.

Co gorsze — stosunek liczebny pomiędzy kobietami a mężczyznami nie ma tendencji do wyrównania się; przeciwnie, liczebność kobiet nieustannie wzrasta. Nic też dziwnego, że tu i ówdzie zaczęto interesować się pytaniem, czy nie dałoby się zmienić tego stosunku przez dowolne regulowanie płci mających się narodzić dzieci.

Zajęli się tem — z natury rzeczy, uczeni, do niedawna jednak nie udawało się rozwiązać zagadnienia. Dopiero w ostatnich miesiącach prof. N. K. Kolcow, członek instytutu biologii doświadczałnej w Moskwie, dokonał odkrycia, które może mieć zastosowanie praktyczne — przynajmniej

gdy chodzi o zwierzęta.

Zarodek powstaje przez połączenie dwóch komórek, żeńskiej i męskiej. Prof. Kolcow wyszedł z założenia, że istnieją dwójakiego rodzaju plemniki: takie, które przenoszą płeć męską i takie, które przenoszą płeć żeńską. Przez połączenie się komórki żeńskiej z jednym lub drugim rodzajem plemnika, powstaje osobnik odpowiedniej płci.

Czem się różnią plemniki pomiędzy

sobą? — Siedliskiem wszystkich cech dziedzicznych są maleńkie ciążka, znajdujące się zarówno w komórce męskiej jak i w komórce żeńskiej, t. zw. chromozomy. Liczba chromozomów w plemnikach nie jest jednakowa, niektóre z nich posiadają o jeden chromozom więcej i ten właśnie decyduje o płci. Jeżeli komórka żeńska połączy się z plemnikiem, posiadającym ów nadliczbowy chromozom, to z tego połączenia powstaje osobnik płci męskiej. Na tem polega tajemnica powstawania odmiennych płci w życiu zarodkowym.

Prof. Kolcow opracował swoją metodę. Polega ona na mechanicznym edzielaniu od siebie obu rodzajów plemników. Przepuszczając przez się siatki prąd elektryczny, udało się prof. Kolcowi dokonać samorzutnego podziału plemników

na dwie grupy: zawierające nadliczbowy chromozom i niezawierających go. Komórki pierwsze skupiają się bowiem przy biegunie dodatnim, natomiast drugie gromadzą się przy biegunie ujemnym.

Odkrycie to zostało potwierdzone następnie przez sztuczne zapładnienie królików, dokonane wysortowaniem w ten sposób plemnikami. Przyszły na świat młode. Okazało się, że każda z samiczek zapłodnionych plemnikami zbierającymi się przy biegunie dodatnim, została szczęśliwą matką

wyłącznie tylko synów. Wśród potomstwa nie było ani jednej samiczki. Natomiast samiczki zapłodnione komórkami, zgromadzonymi przy biegunie ujemnym urodziły tylko samiczki. Te pierwsze doświadczenia zostały przeprowadzone na stosunkowo małej liczbie królików. Prof. Kolcow zamierza powtórzyć je masowo, na rozmaitych zwierzętach.

Mimo małej ilości dotychczasowych doświadczeń, miarodajność ich zdaje

się nie ulegać żadnej wąpliwości. Każdy hodowca wie dobrze, że w zwykłych warunkach jest zupełnie wykuczone, aby samiczka mogła wydać na świat małe

wyłącznie tylko jednej płci. Możliwość przypadku można tu zupełnie wykluczyć. Powstaje teraz najważniejsze pytanie: czy eksperyment może mieć zastosowanie u ludzi. Jeżeli chodzi o czysto techniczną stronę zagadnienia, a więc — w pierwszym rzędzie — o sztuczne zapładnianie, to należy stwierdzić, że jest ono możliwe. Co więcej, bywa ono już dzisiaj dokonywane, jakkolwiek nie zwykło się o tem mówić. Ale tu powstaje cały spłot innych kwestyj, dotychczasowe doświadczenie wykazuje, że można w pewnych wypadkach wpływać na rozmaite sprawy biologiczne w takim lub innym kierunku, nie zawsze jednak udało się przewidzieć

dalszych skutków takiej ingerencji. Niewiadomo na przykład, czy prąd elektryczny jest naogół obojętny dla plemników, czy jego działanie nie odbija się w jakiś sposób niepożądany na rozwoju zarodka; skutki tego mogą wystąpić dopiero w dalszym życiu, a przecież tu chodzi o człowieka. Poza tem tego rodzaju eksperyment, zwłaszcza o ileby został praktykowany masowo, musiał by niewątpliwie spotkać się z odruchowym sprzeciwem szerokich mas co więcej poruszyłby bardzo istotne zagadnienia z dziedziny moralnej i religijnej. Wątpliwie przeto należy, aby mógł on kiedykolwiek uzyskać

szersze rozpowszechnienie. Mimo całej degradacji człowieka, jaka się często w dzisiejszych warunkach dokonywa, pomimo coraz bardziej utrwalałajęcej się zasady stadowości życia społecznego, człowiek nie stanie się chyba nigdy odpowiednim materialem dla masowych doświadczeń.

Legendarny wąż morski na plaży.

Podczas gdy u nas ludzie marzną, na plaży kalifornijskiej w Venice wre wesołe życie w blasku słońca. Uroczę ruszki schwytały legendarnego węża morskiego (doskonale podrobionego przez zarząd kąpieliska).

Czy jesteś członkiem L. O. P. D.?

Wielkie zdolności mobilizacyjne kolei niemieckich.

Ostatnie masowe zjazdy wykazały kolosalne zdolności mobilizacyjne kolei zachodnich. Poniższa tabela, zaczerpnięta ze źródeł oficjalnych najlepiej to ilustruje.

Pielgrzymki do Trewiru — 1.100 specjalnych pociągów w ciągu 7 tygodni

Święto gimnastyczne w Stutgarcie — 41 pociągów w ciągu 5 dni.

Kongres nacjonal - socjalistyczny w Lipsku — 220 specjalnych pociągów.

Zlot S. A. w Dortmundzie — 102 pociągów.

Kongres partyjny w Norymberdze — 621 pociągów w ciągu 5 dni.

Te 621 pociągów przebiegło razem 325.000 km.

i wymagało przeszło 2.000 ludzi specjalnej obsługi. Stacja w Norymberdze prócz tych 621 pociągów specjalnych przyjęła jeszcze 470 pociągów ruchu normalnego. Zjazd w Norymberdze przekroczył, według słów zarządu kolei, mobilizację w 1870 roku wykazując całkowitą gotowość kolei niemieckich do przewożenia wielkich mas ludzi.

Redaktor naczelny: Franciszek Probst

Odbito w drukarni Władysława Stypułkowskiego w Łodzi Piotrkowska 195 (Zwirki dawniej Karola 2)

Za wydawnictwo odpowiada: Władysław Stypułkowski
Za redakcję odpowiada: Roman Furmaniak